

priorities of objects of military industrial complex, where repressing part of financial investments, material and technical and human resources was sent. But a social sphere, as well as before war, remained on periphery of attention of the state. If the leading states of the world chose a course on innovative development, then the ruling apex of the USSR canned out-of-date command-administrative, забюрократизовану control system by productive processes and productive relations severely centralized. Technological lag from the West and subzero living standards of soviet citizens became the consequence of it.

The problems of methodology of teaching of theme of renewal of industry of Ukraine are considered in a post-war period and basic ideological concepts on which must pay attention students teacher during teaching of historical courses are marked.

Keywords: Ukraine, Second world war, military industrial complex, economic strategy, відновлювальні works, social sphere, teaching methodology.

DOI: <https://doi.org/10.31392/NZ-npu-154.2022.02>

УДК 378.091.313

Вітченко А. Ю., Целуйко А. Л.

ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОЄКТНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ НА СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТТЯХ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У статті теоретично та практично обґрунтовано ефективність використання проєктної технології на семінарських заняттях з дисципліни “Інноваційні технології навчання іноземних мов”. Зазначено, що впровадження проєктної технології в освітній процес позитивно впливає на становлення і розвиток майбутнього професіонала, надаючи йому можливість швидко отримувати необхідну інформацію, систематизувати та узагальнювати її.

Розкрито сутність проєктної технології, проаналізовано історіографію впровадження проєктів в освітній процес, обговорено структурні елементи навчальних проєктів, виокремлено основні етапи реалізації проєктної роботи. Наведено приклад застосування проєктів на семінарських заняттях з “Інноваційних технологій навчання іноземних мов”.

Доведено, що застосування проєктної технології на семінарських заняттях сприяє практичному застосуванню набутих знань та вмінь. Проєктна форма організації роботи на семінарах надає можливість активно залучати студентів до співтворчості, створювати мотивацію до поглибленого навчання, стимулювати особистісне сприйняття навчальної дисципліни, формує навички як самостійної роботи, так і роботи у команді.

Вказано, що важливу роль у впровадженні проєктної технології відіграє взаємодія педагога та здобувача освіти, під час якої викладач окреслює основні аспекти щодо ефективного використання технології, адже студент має чітко усвідомлювати, як функціонує процес оптимізації і технологізації освітнього процесу.

Проєктну технологію розглянуто як спосіб досягнення дидактичних цілей через детальну розробку проблеми, яка має завершитися реальним практичним результатом, оформленим певним чином. В основі технології лежить прагматична спрямованість на результат, який можна отримати в ході вирішення певної практичної або теоретичної проблеми.

Організація проєктної діяльності на семінарських заняттях сприяє розвиткові комунікативних навичок студентів за рахунок взаємодії між собою під час проведення дослідження і презентації його результатів.

Ключові слова: проєкт, проєктна технологія, структурні елементи проєкту, основні етапи впровадження проєктів в освітній процес, "Інноваційні технології навчання іноземних мов", заклади вищої освіти.

Проєктна технологія навчання набуває в освіті все більшу популярність. Пояснюється це високим ступенем інтеграції академічної і професійної освіти, що забезпечує продуктивність процесу підготовки фахівців з урахуванням вимог нової освітньої парадигми. Нові освітні технології, зокрема проєктна, змінюють стиль, характер, зміст освітнього середовища студентів всієї вузівської освіти, розвивають у студентів самостійність, здатність до самоорганізації, уміння вести діалог, захищати свою точку зору, шанобливо ставитися до чужої думки, що надзвичайно важливо для підготовки вчителів не тільки сьогоdnішнього, але й завтрашнього дня. Крім того, проєктна технологія дозволяє реалізувати як дослідницькі задачі, так і завдання зорієнтовані на практичну діяльність майбутніх вчителів.

Вітчизняними і зарубіжними дослідниками висвітлені великі можливості та переваги проєктної технології у досягненні якісно нового рівня навчання студентів. Про реалізацію навчання через проєктну технологію у своїх роботах писали: Дж. Дьюї, В. Кілпатрік, Дж. Вудхал, В. Роджерс, Кальвін М. Вудворд, які розглядали дану тему ще на початку ХХ століття, та сучасні методисти та педагоги: Д. Ахметова, Л. Гур'є, Д. Жак, Н. Ю. Пахомова, Н. Ш. Кудрявицька, Є. С. Полат, С. Лармер, Дж. Маргендоллер, Д. Галперн, Я. М. Колкер, І. Л. Бім, Е. Г. Кашина, О. П. Буйницька, П. І. Підкасистий, І. А. Зимова та інші.

Мета статті полягає в теоретичному обґрунтуванні та практичній перевірці ефективності використання проєктної технології на семінарських заняттях у закладах вищої освіти.

Проєктна діяльність привертає увагу багатьох педагогів, як дослідників, так і практиків. В латині, звідки до нас прийшло слово "*projectus*", воно означає "викинутий вперед", "промовець", "кидається в очі".

В основу технології покладено ідею, яка складає суть самого поняття "проєкт", тобто його прагматична спрямованість на результат, який можливо отримати при вирішенні будь-якої практичної або теоретичної проблеми, який можна побачити, осмислити, реалізувати [1].

Згідно з традиційною історіографією, ідея проєкту є справжнім продуктом американського прогресивного освітнього руху. Дж. Дьюї [2] розробив технологію проєктів з метою критики традиційного навчання, і він випробував його в 1886 році в школі в Чикаго в США. Дж. Дьюї, запропонував організовувати навчання на активній основі з урахуванням особистих інтересів учня. Дж. Дьюї писав, що дитина не повинна "набиватися як гусак знаннями". Дж. Дьюї працює над метою і змістом освіти, пошуком організаційних форм і методів навчання. Він пропонує модель нової школи – "школи активності", "школи праці". При цьому школа була націлена на підготовку активних, самостійних особистостей.

Також Дж. Дьюї розробив кілька принципів проєктного навчання, які в подальшому були доповнені новими та сучасними. Отже, серед принципів

проектного навчання виділяємо такі:

- принцип міждисциплінарності: проектне навчання базується на міждисциплінарності, тобто поєднує в одній діяльності (проект) дві або більше навчальних дисциплін (предметів);
- принцип активного навчання: навчання базується на особистому досвіді учнів;
- принцип практичності: тема проекту тісно пов'язана з практичними проблемами, взятими з життя учнів;
- принцип особистісного розвитку: вчитель (фасилітатор) у будь-яких ситуаціях враховує потреби та інтереси учнів;
- принцип саморегулюючого навчання: учні активно беруть участь у формулюванні власного процесу навчання;
- принцип відповідального громадянства: учнів потрібно навчати, щоб вони активно працювали у власній громаді та відповідали за справи громади;
- принцип поступовості: спочатку потрібно впровадити технологію кооперативного навчання, потім на другому етапі можна запровадити самі проекти;
- принцип регулярності: учні беруть активну участь у всіх етапах проектної роботи, починаючи від встановлення цілей через проектну діяльність до оцінки.

В історії впровадження проектної технології виділяють такі етапи:

1590–1765: У академіях архітектури в Римі та Парижі студенти працюють над певною проблемою, наприклад, проектуванням пам'ятника, фонтану або палацу.

1765–1880: Проект стає регулярним методом навчання; новостворені інженерні школи у Франції, Німеччині та Швейцарії приймають цю ідею. У 1865 році проект введений В. Роджерсом в Массачусетський технологічний інститут (США).

1880–1918: К. Вудворд адаптує концепцію проекту в шкільну практику.

1918–1965: Кілпатрік розглядає проект як захід, що має певні цілі та відбувається в соціальному середовищі [3]. Після критики Дж. Дьюї та інших провідних американських прогресивних вихователів, підхід Кілпатріка втрачає свою привабливість у Сполучених Штатах, але отримує загальне схвалення в Європі, Індії та Радянському Союзі. У 1920 році А. С. Макаренко очолив трудову колонію А. М. Горького для дітей і підлітків під Полтавою в селі Ковалівка. У ній виховувалися і навчалися бродяги, бездомні, малолітні злочинці, а пізніше А. С. Макаренко керує трудової комунією ім. Ф. Е. Дзержинського в передмісті Харкова. У цих та інших освітніх установах України педагогічні колективи були захоплені новими проектними технологіями і з успіхом залучали до них своїх вихованців. На честь столітнього ювілею (1988 р.) А. С. Макаренко був відзначений ЮНЕСКО нарівні з Дж. Дьюї та М. Монтесорі, як провідний педагог, що розробив спосіб педагогічного мислення в ХХ столітті [4].

1970-ті роки: метод проекту Кілпатріка, який зараз розглядається як

єдиний метод викладання в демократичному суспільстві, набирає популярності в Німеччині, Нідерландах та інших європейських країнах. Під впливом британської освіти, викладачі США починають розглядати проєкт як важливе доповнення до традиційної навчальної програми.

Існує деякі розбіжності у визначенні понять “проєкт” та “проєктна технологія”. У термінологічному словнику, проєкт розглядається як “навчально-практична діяльність, що має певні освітні цілі; включає дослідження та вирішення проблем, використання різних матеріалів, планується та виконується студентами та викладачами за умов, близьких до реальних” [5].

Є. С. Полат [6] розглядає проєктну технологію як спосіб досягнення дидактичних цілей через детальну розробку проблеми, яка повинна завершитися повністю реальним практичним результатом, оформленим тим чи іншим чином. В основі технології лежить прагматична направленість на результат, який можна отримати в ході вирішення тієї чи іншої практичної або теоретичної проблеми.

Н. Ш. Кудрявицька [7] визначає проєктну технологію як навчально-пізнавальну, дослідницьку, творчу або ігрову діяльність, яка може виконуватися індивідуально, в парах або групою, яка має певну ціль, методи та способи діяльності, направлені на досягнення спільного результату при вирішенні певної проблеми, значущої для учасників проєкту.

Спільним для всіх вище поданих визначень є те, що проєктна технологія розглядається як спосіб досягнення навчальних цілей, спрямований на самостійну діяльність учнів або студентів, який виконується індивідуально, попарно або в групах. В основі проєкту лежить певне завдання, у ході розв’язання якого учні або студенти здобувають корисні їм знання, вміння та навички з різних галузей знань.

В основі проєктної технології лежить розвиток пізнавальних навичок, уміння самостійно конструювати свої знання, орієнтуватися в інформаційному просторі, розвивати критичне та творче мислення [6].

Проєктна методика має прагматичну направленість на результат, який можна отримати при вирішенні тієї чи іншої практичної або теоретично значущої проблеми. Серед основних вимог, як стверджує О. П. Буйницька [8], до використання даної технології доцільно виділити наступні:

- наявність значущої в дослідницькому або творчому плані проблеми чи задачі, для розв’язування якої потрібні інтегровані знання й дослідницький пошук;

- практична, теоретична, пізнавальна значущість передбачуваних результатів;

- самостійна (індивідуальна, парна, групова) діяльність студентів;

- визначення кінцевої мети проєктів (спільних чи індивідуальних);

- визначення базових знань із різних галузей, необхідних для роботи над проєктом;

- використання дослідницьких методів: визначення проблеми, дослідницьких задач, які виникають із неї, висунення гіпотез щодо їх

розв'язування, обговорення методів дослідження, оформлення кінцевих результатів, аналіз отримання даних, підведення підсумків, корегування, висновки (використання в ході спільного дослідження “мозкового штурму” і “круглого столу”, статистичних методів, творчих звітів, перегляду);

– результати виконаних проєктів мають бути відповідно оформлені.

Широке застосування проєктної технології підтверджується величезною різноманітністю видів проєктів. Вперше, перелік груп навчальних проєктів дав Е. У. Коллінгсон (ігрові, екскурсійні, розповідні, конструктивні).

Наразі, найбільш детальну типологію проєктів пропонує Є. С. Полат [6]. Дослідник розробив кілька класифікацій проєктів за різними критеріями. Так, за критерієм змістовності вчений поділяє проєкти на: монопроєкти (в рамках одного навчального предмета), міждисциплінарні проєкти. За змістовим аспектом на: літературно-творчі; природничо-наукові; екологічні; мовні (лінгвістичні); культурологічні; рольово-ігрові; спортивні; географічні; історичні; музичні проєкти. За характером контактів проєкти можуть бути внутрішніми (регіональними) та міжнародними. Кількість учасників у проєкті також може варіюватися. В залежності від цього проєкти діляться на: індивідуальні, парні та групові.

Найбільший інтерес представляє класифікація проєктів відповідно до домінуючого в ході роботи методу, адже ця технологія надає величезний простір для реалізації ідей. Тут Є. С. Полат виділяє дослідницькі, творчі, ігрові та інформаційні та практично-орієнтовані проєкти.

Вибір того чи іншого типу проєкту обумовлено метою заняття, його змістом, складом учасників, характером взаємовідносин у групі, потенційними можливостями учнів / студентів.

Є. С. Полат виділяє наступні етапи роботи з проєктом:

1. Починати слід завжди з вибору теми проєкту, його типу, кількості учасників.

2. Далі вчителю необхідно продумати можливі варіанти проблем, які важливо дослідити в рамках наміченої тематики. Самі ж проблеми висуваються учнями з подачі вчителя (навідні запитання, ситуації, що сприяють визначенню проблем, відеоряд з тією ж метою, тощо). Тут доречна “мозкова атака” з подальшим колективним обговоренням.

3. Розподіл завдань по групах, обговорення можливих методів дослідження, пошуку інформації, творчих рішень.

4. Самостійна робота учасників проєкту за своїми індивідуальними чи груповим дослідницьким, творчим завданням.

5. Проміжні обговорення отриманих даних у групах (на уроках або на заняттях в науковому товаристві, в груповій роботі в бібліотеці, медіатеці).

6. Захист проєктів, опанування.

7. Обговорення у групі, експертиза, результати зовнішнього оцінювання, висновки [6].

Звідси, ми можемо виділити чотири основні етапи організації роботи над навчальним проєктом.

Таблиця 1

Етапи роботи над навчальним проєктом (за Е. С. Полатом)

№ етапу	Назва етапу	Деталізація
I	Постановка мети та завдань	Усвідомлення конкретної задачі, організація проєкту.
II	Планування роботи	Вибір раціонального способу дії, планування
III	Виконання	Реалізація проєкту, поточний контроль і перебудова за необхідності.
IV	Перевірка результатів	Виправлення помилок, зіставлення отриманих результатів із запланованими, підбиття підсумків роботи та її оцінювання.

Враховуючи виклики сьогодення, повний або частковий перехід ЗВО на дистанційне навчання став єдиною можливістю продовжувати навчальний процес. Саме забезпечення практичної направленість навчальних дисциплін в умовах онлайн-навчання поставило перед викладачами низку гострих питань, відповіді на які треба було шукати тут і зараз.

Так, однією з головних завдань вибіркової навчальної дисципліни за вибором студентів “Інноваційні технології навчання іноземних мов” є формування готовності майбутніх вчителів до ефективного впровадження сучасних технологій в освітній процес. Саме для забезпечення вмінь практично застосовувати технології на практиці, нами було прийнято рішення в процесі проведення семінарських занять у дистанційному форматі використовувати проєктну діяльність як домінуючу.

На основі одного семінару покажемо впровадження проєктної технології в освітній процес. Тема семінарського заняття: “Технології колективно-групового навчання на уроках англійської мови”.

I етап. Студентам пропонується обрати одну технологію колективно-групового навчання (“Мікрофон”, “Незакінчені речення”, “Мозковий штурм”, “Навчаючи – вчуся”, “Дерево рішень” тощо). На основі обов’язкових та додаткових джерел інформації студенти збирають необхідний теоретичний матеріал – підґрунтя обраної технології. Вказується на необхідність створення “Правил спілкування і взаємодії учасників обраної технології” англійською мовою. Обов’язковими елементом проєкту є представлення обраної технології на практиці. Відтворення технології під час семінарського заняття, що проводиться онлайн, може відбуватися у будь-який з трьох способів:

– показати застосування технології у реальному часі під час онлайн-семінару;

– заздалегідь зняти і змонтувати відео із застосуванням технології, показати його під час онлайн-семінару і прокоментувати;

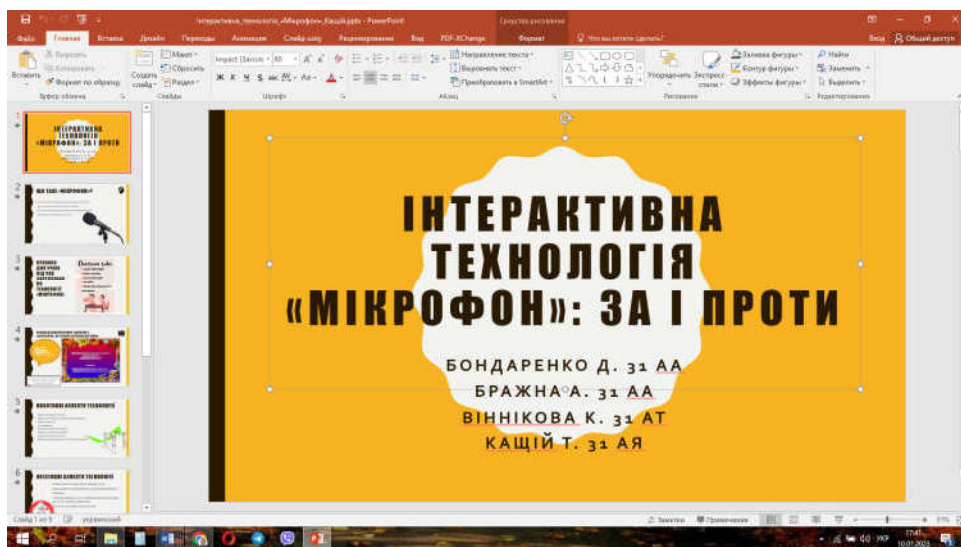
– знайти відео в інтернет-мережі з застосуванням технології, показати його під час онлайн-семінару і прокоментувати.

Важливо, що тема уроку, клас та матеріал є вільним вибором студентів. Проте, студенти мають враховувати організаційні, дидактичні, психолого-педагогічні вимоги щодо розробки та проведення уроків іноземної мови. Крім

того, студентам пропонується використовувати *Useful Vocabulary* під час підготовки до семінарського заняття, що містить основні словосполучення та фрази професійного спрямування.

II-III етапи. Студенти занурюються у виконання проєкту, за бажанням утворюються творчі групи (2-3 студента в групі), обирається тема та ідеї реалізації проєкту, визначається форма реалізації результатів. Протягом цих етапів ініціатива переходить від викладача до студентів.

IV етап. Відбувається оформлення та презентація результатів проєктів. На семінарському занятті студенти захищають свої роботи. Проходить аналіз та оцінювання робіт.

Рис. 1. Приклад проєктної роботи “Інтерактивна технологія мікрофон: за та проти” студентів 3 курсу

Педагогічна цінність підсумкового етапу полягає не у виявленні якості виконаного продукту, а в ході самої діяльності. Вчителя передусім цікавить. Як працювали студенти, як змогли реалізувати свої можливості, якою мірою виявили свою самостійність, яких нових знань і вмінь набули. Для студентів цей етап пов’язаний із демонстрацією зростання своєї компетентності.

Робота над проєктом передбачає самостійну діяльність студентів або учнів, але викладач координує роботу проєктних груп. Саме з ним обговорюються проміжні результати дослідження. Підсумком проєктної діяльності є презентація та захист її фінального продукту. Кінцевий продукт проєктної роботи може бути представлений у вигляді письмового або усного звіту, статті, презентації, виставки або у будь-якому іншому вигляді. Виступ є не менше серйозним і важливим, ніж попередні етапи. Автори проєкту представляють і обґрунтовують актуальність, значимість, новизну і логіку свого проєкту, відповідають на питання слухачів.

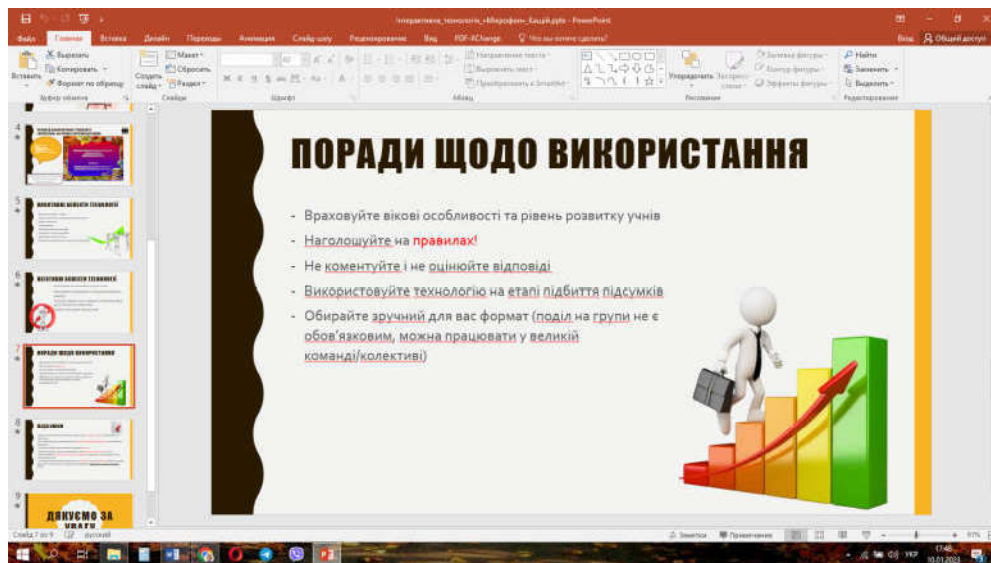

Рис. 2. Приклад проектної роботи студентів 3 курсу

Застосування проектної технології під час проведення семінарських занять користується великою популярністю серед студентів, що дозволило створити портфель кращих робіт та розмістити їх на навчальній платформі Moodle, дистанційний курс “Інноваційні технології навчання іноземних мов” [9] та підготувати студентів до виступу на загальноуніверситетській студентській науково-практичній конференції “Освіта і наука – 2022” (11-13 травня 2022) [10].

Висновки. Таким чином, ми розкрили сутність методичного поняття “проект”, схарактеризували історичні віхи впровадження проектів в освітній процес, а також дослідили структурні елементи та етапи роботи над проектами. Крім того, нами була запропонована практична розробка семінарського заняття з дисципліни Інноваційні технології навчання іноземних мов зі застосуванням проектної технології. Було доведено, що долучаючись до проектної діяльності, її учасники набувають знання, які виходять за межі певної навчальної дисципліни, проектна технологія дозволяє студентам перейти від отримання готових знань до їх усвідомленого набуття та практичного застосування. Проектна форма організації роботи на семінарах дозволяє активно включати студентів в атмосферу співтворчості, створювати мотивацію до поглибленого навчання, стимулювати особистісне сприйняття навчальної дисципліни. Реалізуються умови розвитку навичок самостійної та групової роботи, бо в мікроколективі кожен відчуває свою особистісну значимість, віру в свої творчі сили.

Використана література:

1. Бекреньова І.І. Використовуємо сучасні підходи у викладанні англійської мови. Харків : Видавнича група “Основа” : “Тріада +”, 2007. 96 с.
2. Дьюи Дж. Демократія и образование [Текст] : пер. с англ. М. : Педагогика пресс, 2000. 384 с.
3. Проекти та наукові конференції як форма активізації пізнавальної діяльності учнів. Навчально-методичний посібник. Харків : Видавнича група “Основа”, 2008. 226 с.

4. Проектне навчання на уроках української мови та літератури. Учитель року / уклад. Є. І. Науменко, О. М. Чхайло. Харків : Вид. група "Основа", 2008. 175 с.
5. Термінологічний словник. URL.: <https://osvita.ua/school/method/348/>
6. Полат Е. Что такое проект? / [Е. Полат, И. Петрова, М. Бухаркина, М. Моисеева]. *Відкритий урок*. 2004. № 5-6. С. 10-17.
7. Кудрявицкая Н. Ш. Специфика проекта как формы учебной деятельности. URL.: <http://nsportal.ru/shkola/osnovy-bezopasnosti-zhiznedeyatelnosti/library/library/spetsifika-proekta-kak-formy-uchebnoi->
8. Буйницька О. П. Інформаційні технології та технічні засоби навчання. [Навч. посіб.]. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 240 с.
9. Дистанційний курс Інноваційні технології навчання іноземних мов (Вітченко А. Ю.) <https://moodle.npu.edu.ua/course/view.php?id=2453>
10. Освіта і наука – 2022. Зб. наукових праць. Київ : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2022. 1260 с.

References:

1. Bekrenova I. I. Vykorystovuiemo suchasni pidkhody u vykladanni anhliiskoi movy. Kharkiv : Vydavnycha hrupa "Osnova" : "Triada +", 2007. 96 s.
2. Diuy Dzh. Demokratyia y obrazovanye [Tekst] : per. s anhli. Moskva : Pedahohyka press, 2000. 384 s.
3. Proekty ta naukovi konferentsii yak forma aktyvizatsii piznavalnoi diialnosti uchniv. Navchalno-metodychnyi posibnyk. Kharkiv : Vydavnycha hrupa "Osnova", 2008. 226 s.
4. Proektne navchannia na urokakh ukrainskoi movy ta literatury. Uchytel roku / uklad. Ye. I. Naumenko, O. M. Chkhailo. Kharkiv : Vyd. hrupa "Osnova", 2008. 226 s.
5. Terminolohichni slovnyk. URL.: <https://osvita.ua/school/method/348/>
6. Polat E. Chto takoe proekt? / [E. Polat, Y. Petrova, M. Bukharkyna, M. Moyseeva]. *Vidkrytyi urok*. 2004. № 5-6. S. 10-17.
7. Kudriavtyskaia N. Sh. Spetsyfyka proekta kak formy uchebnoi deiatelnosti. URL.: <http://nsportal.ru/shkola/osnovy-bezopasnosti-zhiznedeyatelnosti/library/library/spetsifika-proekta-kak-formy-uchebnoi->
8. Buinytska O. P. Informatsiini tekhnolohii ta tekhnichni zasoby navchannia. [Navch. posib.]. Kyiv : Tsentr uchbovoi literatury, 2012. 240 s.
9. Dystantsiinyi kurs Innovatsiini tekhnolohii navchannia inozemnykh mov (Vitchenko A. Iu.) <https://moodle.npu.edu.ua/course/view.php?id=2453>
10. Osvita i nauka – 2022. Zb. naukovykh prats. Kyiv : NPU imeni M. P. Drahomanova, 2022. 1260 s.

Vitchenko A., Tseluiko A. Implementation of project technology at seminar classes at higher education institutions.

The article theoretically and practically substantiates the effectiveness of the use of project technology in seminar classes on the discipline "Innovative technologies of teaching foreign languages". It is noted that the introduction of project technology into the educational process has a positive effect on the formation and development of the future professional, giving him the opportunity to quickly obtain the necessary information, systematize and summarize it.

The essence of the project technology was revealed, the historiography of the introduction of projects into the educational process was analyzed, the structural elements of educational projects were discussed, and the main stages of project implementation were highlighted. An example of the application of projects in seminar classes on "Innovative technologies of teaching foreign languages" is given.

It has been proven that the use of project technology in seminar classes contributes to the practical application of acquired knowledge and skills. The project-based form of work organization at the seminars provides an opportunity to actively involve students in co-creation, create motivation for in-depth study, stimulate personal perception of the academic discipline, forms skills for both independent work and team work.

It is indicated that an important role in the implementation of project technology is played by the interaction of the teacher and the learner, during which the teacher outlines the main aspects of the effective use of technology, because the student must clearly understand how the process of

optimization and technologization of the educational process functions.

Project technology is considered as a way to achieve didactic goals through detailed development of the problem, which should end with a real practical result, designed in a certain way. The technology is based on a pragmatic focus on the result that can be obtained in the course of solving a certain practical or theoretical problem.

The organization of project activities in seminar classes promotes the development of students' communication skills due to interaction between themselves during the conduct of research and the presentation of its results.

Keywords: project, project technology, structural elements of the project, the main stages of project implementation in the educational process, "Innovative foreign language teaching technologies", higher education institutions.

DOI: <https://doi.org/10.31392/NZ-npu-154.2022.03>

УДК 378.147:811.22:0049

Гладка І. А., Романюк В. Л.

КОМПЛЕКС ЗАВДАНЬ ДЛЯ НАВЧАННЯ ГОВОРІННЯ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ З ВИКОРИСТАННЯМ ОНЛАЙН-РЕСУРСІВ НА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТТЯХ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

У статті запропонований комплекс завдань, який передбачає розвиток діалогічного та монологічного мовлення майбутніх учителів. Вони згодом зможуть використати отриманні знання, навчаючи учнів англійської мови за допомогою онлайн-ресурсів. В основу роботи покладено комунікативно-когнітивний підхід до навчання. Відповідно до нього нами передбачається поетапне формування знань і розвиток комунікативної компетенції майбутніх вчителів. Спираючись на тематичний принцип побудови освітнього процесу, дібрали до кожної теми ресурси, на яких розробили завдання, щоб відпрацьовувати різні вміння, серед яких – діалогічного та монологічного мовлення. Згідно з етапами формування компетентності у діалогічному мовленні ми розробили завдання та дібрали онлайн-ресурси, на яких можна реалізувати ці завдання.

Також ми представили фрагменти практичних занять, на яких використовувалися онлайн-ресурси та апробувалися завдання, які дають можливість користувачам як в групі так самостійно виконувати вправи та отримувати очікуваний результат. Онлайн-ресурси можуть значно покращити навчальний ефект за рахунок наочності та супроводу аудіовізуальної інформації. У контексті дистанційного навчання онлайн-ресурси допомагають підтримувати або навіть підвищувати мотивацію більшості учнів до вивчення англійської мови.

Проведено ґрунтовний аналіз можливостей використання онлайн-ресурсів на уроках англійської мови в умовах дистанційного навчання та висвітлено аспекти їхнього використання під час реалізації освітнього процесу.

Зазначено, що сучасні онлайн-ресурси мають великий потенціал і відіграють важливу роль у процесі вивчення іноземної мови. Сучасне покоління учнів, яке навчається з цікавістю та легкістю, готове зануритися в інтернет-середовище, оскільки знає його основні переваги та можливості. Під час навчання іноземної мови вчителі використовують значну кількість інтернет-ресурсів, адже вони надають широкий спектр методів і засобів, за допомогою яких можна розвивати ініціативні комунікативні здібності учнів.